

Tisztelet az Elődöknek

A Bölcsődék Napján minden esztendőben emlékezzünk a nagy elődökre, akik elkötelezettségükkel, hitükkel hozzájárultak ahhoz, hogy a bölcsőde értékekkel teli intézménnyé vált. Tesszük ezt azért is, mert Babits Mihály szavaival élve: *Múlt nélkül nincs jövő, s mennél gazdagabb a múltad, annál több fonálon kapaszkodhatsz a jövőbe.*

A kezdetekről Forrayné Brunszvik Júlia, Majer István, dr. Tormay Károly főorvos, Májer István címzetes püspök, Rozmanith Antal községi tanácsos munkájáról a korabeli sajtó és a visszaemlékezések sokat mesélnek.

Egy nagy ugrással most kicsit közelebb lépünk az időben.

Akócsi Sándorné A Népjóléti Minisztérium főelőadója, a bölcsődék támogatója

Akócsi Sándorné 1926. január 26-án született Szegeden. A Szegedi Állami Leánygimnáziumba járt, majd a Budapesti Állami Óvónőképzőben képesítővizsgát tett. Pályáját óvónőként kezdte.

1946-ban került a Népjóléti Minisztériumba ahol haláláig -1973.- különböző beosztásokban dolgozott. 1951-től gyermek-egészségügyi vonalon a kisdédóvásügyi osztályon, s így került kapcsolatba a bölcsődékkal, melynek elkötelezett híve lett. Munkájához szükségesnek tartotta, hogy diplomát szerezzen az ELTE Bölcsészettudományi Karán, de azt is, hogy csecsemő- és kisgyermek- gondozónői oklevele legyen. Az Országos Gyermek és Ifjúságvédelmi Tanács bölcsődei bizottságában társadalmi munkát végzett.

Akócsi Ágnes kiemelkedő és jelentős szerepet játszott a bölcsődék fejlődésében. Munkájában a bölcsődék mennyiségi fejlesztési tervezésének és megvalósításának képviselője igen nagy feladatot jelentett. A hatvanas években ugrásszerű fejlődést eredményezett hozzáértő munkája a komplex bölcsődei koncepció kidolgozása, mely a bölcsődék építésével, berendezésével, felszerelésével, a személyi és tárgyi feltételek kidolgozásával és megvalósításával függött össze. Az ő nevéhez fűződik a mai bölcsődék alapdokumentumainak, a szervezeti és működési szabályok, a szakmai munka feltételrendszerének a kidolgozása is. Eredményes intézkedéseket kezdeményezett a képzés és a továbbképzés területén. Fáradhatatlanul és céltudatosan harcolt a bölcsődék ügyéért. Tevékenysége alapján méltán nevezhetjük az újkori bölcsődék megalapítójának.

Míg az 1900. – 1945. közötti évek az egészségügyi szemléletről, a felvilágosításról szóltak, jelentős szerepet szánva ebben a bölcsődéknek, addig az 1950-es években már kezdett körvonalazódni a gyermekmegőrzésen túli szakmaiság is, amelynek sarokpontjai az 1960-as években kerültek megfogalmazásra. Akócsi Ágnes érdeme az, hogy megszabták a létesítés feltételeit, elkészítették a sokunk számára még ma is ismerősen hangzó OMKER bútorok katalógusát. Ekkor jelent meg, szintén Akócsi Ágnes kezdeményezésére egy miniszteri ajánlás a módszertani bölcsődék létrehozására.

Személyisége, elkötelezettsége példaértékű, ezért a bölcsődei ellátás szakmai életmű díja is Akócsi Ágnes nevét viseli.

Dr Koncz József

Magyar Bölcsődék Egyesülete örökös tiszteletbeli Elnök – alapító

Dr. Koncz József a magyar bölcsődei ellátás meghatározó személyisége. Hitvallása, szakmai elkötelezettsége középpontjában mindig a kisgyermek állt. Meggyőződése, hogy a bölcsődei ellátás társadalmi, jogi, gazdasági és szakmai presztíziséért elsősorban a benne dolgozóknak kell tenniük, ezért élére állt és

szervezte, irányította a szakmai érdekvédelem szervezetének megszületését, tevékenységét. 1996-tól 2005-ig a Magyar Bölcsődék Egyesületének elnökeként is a bölcsőde ügyét szolgálta. Elnökségének ideje alatt a döntéshozók számára az Egyesület a napközbeni kisgyermek ellátás szakmai érdekképviselőjének meghatározó szervezete lett. A bölcsődei ellátás mai formájának, gyakorlatának kialakítása, a szakmai kompetencia gyermek és családközpontú megalkotása, a szakma társadalmi megbecsülése több évtizedes munkájának eredménye. A bölcsődei területen dolgozók tiszteletének, megbecsülésének megnyilvánulásaként kapta az Örökös Tiszteletbeli Elnöki címet.

Dr. Koncz Józsefnek nagy érdeme van abban, hogy sor kerülhet a bölcsődék szakma napjára, hiszen évekkel ezelőtt ő kezdeményezte ennek az országos „ünneppé” nyilvánítását.

Szakmájának nagy egyénisége ment el, valamennyi bölcsődei dolgozó számára példaértékű az tevékenység, amellyel hozzájárult hivatásának fejlődéséhez, megújulásához.

Forrai Katalin zenepedagógus

Forrai Katalin, a nemzetközi zenepedagógia kiváló személyisége, aki egy életen át Kodály Zoltán személyes tanítása alapján sok ezer magyar és külföldi gyermeket, óvónőt, bölcsődei szakembert, főiskolai tanárt tanított az óvodai zenei nevelés megismerésére, szeretetére.

Kodály tanácsára - a Magyar Népzene Tárából - összeállította a bölcsődések, óvodások zenei anyagát, amely páratlan értékű világviszonylatban is, hiszen kevés nemzet tudja azt mondani, hogy a kicsiknek való, csak tiszta forrásból eredő zenei gyöngyszemekkel tudja felnevelni a jövő nemzedékét.

Ezt tanulják itthon és több helyen a világban a kisgyermekesek, a főiskolai hallgatók, és ezt veszik újra és újra kezükbe a kisgyermeknevelők, óvónők, tanárok népes tábora. A nemzetközi kapcsolatai szerteágaztak Amerikától,

Ausztrálián át, Japántól Európa szerte. Valamennyi országban oktatott, bemutatókat és előadásokat tartott az iskoláskor előtti zenei nevelésről.

Az Ének a bölcsődében c. könyve, - az óvodás énekkönyvhöz hasonlóan, - szülőknek és nevelőknek szól. A benne található játékok és jó tanácsok hozzásegítenek ahhoz, hogy a gyerekekkel életkoruknak megfelelően foglalkozzunk, s hogy a sok szép élmény hatására a kicsinyek zeneileg érdeklődő, kiegyensúlyozott, derűs emberekké váljanak.

Dr. Polónyi Erzsébet gyermekgyógyász főorvos

1970. szeptember 1-től 1990. szeptember 30-ig, 20 éven át, a Bölcsődék Országos Módszertani Intézete főigazgató főorvosa volt.

Jelentős szerepe volt a bölcsődei hálózat szakmai munkájának megalapításában. Vezetésével kidolgozták a bölcsődei szakmai munka elveit és módszereit. Bevezették a felmenőrendszert, majd a saját gondozónőrendszert. Személy szerint is közvetlenül segítette az ország bölcsődéinek munkáját területi látogatásai során. Sokat tett a Megyei Módszertani Bölcsődék kialakításáért és segítette, hogy ezek az intézmények átvegyék a területi munka irányítását. Munkatársaival támogatta, hogy a bölcsőde épületek, azok berendezése, és felszerelése mindinkább megfeleljen a korosztály igényeinek. Irányítása alatt 1975-től a fokozatos beszoktatást, majd ezt követően a szülőkkel történő beszoktatást vezették be a bölcsődékbe. Kidolgozták a másodfokú szakosító, szakgondozónői képzés tematikáját és tanrendjét, amelynek alapján 1978-ban megkezdődött a képzés. Tananyagok, jegyzetek kidolgozásával, szerkesztésével is segítette a minőségi szakemberképzést. 1984-85-ben a speciális szükségletű gyermekek rehabilitációs célú elhelyezésére javaslatot dolgozott ki, s 1986-ban több bölcsőde speciális csoportokat indított. Kezdeményezte és támogatta a kisgyermeknevelés-gondozás területén folyó kutatásokat, a módszertani

elképzelések kutatási eredményekre építkezését, a külföldi szakmai kapcsolatok kialakítását, a nemzetközi kutatásokban, együttműködésekben való részvételt.

(forrás: <http://www.ncsszi.hu/hirek/45/news>)

Stróbl Mária védőnő, pedagógus

nevéhez fűződik a családlátogatásról szóló módszertani levél, a folyamatos napirendet taglaló módszertani levél, a szülővel történő fokozatos beszoktatás módszertani levele. A budapesti Dob utcai óvoda pszichológusával Húvös Évával együtt dolgozta ki a fejlődési napló vezetésének szempontjait, módszertanát. A Tomi trilógia című film, ennek filmes dokumentálása. A főiskolai képzés elindításáért is sokat tett, sajnos már nem érthette meg a képzés elindulását.

Dr. Szegedi Judit gyermekorvos

Gyermekgyógyászként a beteg gyerekek ellátása mellett fontos volt számára az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és nevelése.

Dr. Polónyi Erzsébettel dolgozott, 1979-től a Bölcsődék Országos Módszertani Intézetében, igazgatóhelyetteseként, majd 1991 és 1992 között megbízott igazgatóként.

Vallotta, hogy a kisgyermek szakszerű, életkori sajátosságokhoz igazodó ellátása csakis a megfelelő tárgyi feltételrendszer biztosításával valósulhat meg. E meggyőződése eredményeként készült el a Bölcsődei Felszerelési Jegyzék, majd a Bölcsőde kertjének szakmai követelményeit, ajánlásait tartalmazó anyag. A szabad levegőn altatás hatásait is vizsgálta. Sokat tett a bölcsődeorvosok szemléletének fejlesztéséért is. Munkásságával hozzájárult a bölcsődék szakmai munkájának fejlődéséhez ezen a területen is.

Ezen a jeles napon így idézzük fel a magyar bölcsődeügy kiválóságainak alakját, szellemiségét, tetteit, hogy példájukból is töltekezve támogassuk a családokat, gondozzuk-neveljük türelemmel és szeretettel a jelen kisgyermekait, és a bennük rejlő jövőt, amely egyben a mi jövőnk is.

Merítsünk hát példájukból erőt, hitet, amely segít Bennünket abban, hogy a veszélyhelyzet elmúlásával újra szélesre tárjuk a bölcsődék kapuit a gyermekek, családok előtt, s újra teremtsük számukra a biztonságot adó közeget, támogató légkört.

Magyar Bölcsődék Egyesülete